

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful român”,

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe semestrul următoriu, respective pe trimestrul Iulie-Septemvre al anului 1882, cu prețul cel mai moderat, care se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asiganațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșese cu ultima Iunie 1882, ași înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista, sau a întârzia cu espedarea foiei *).

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

O programă de gimnasiu.

(O-1) Sîntem o națiune compactă în patria noastră. Sîntem legați de sinul acestei patrii ca copilul de sinul maicei sale. Aici ne-am născut, aici voim se trăim, însă în letargia de până acuma nu mai vrem se trăim. În letargia de până acum nu mai vrem, nu putem se trăim, căci ea ne duce cu pași repezi spre perire. A striga numai cu plumăni umflați: „ni se face nedreptate”, a vota tot din trei în trei ani pasivitate, și a nu mai face nimic; toate aceste, aida de, au putut avă trecere până astăzi, de astăzi încolo însă nu mai pot avă valoare, dacă nu voim se ne omorim noi înșine. Sîntem sătui de vorbe

goale, fapte ne trebuie, fapte căci vorbele goale ne duc la perire.

Trebuie să ne scuturăm din adîncul somn de astăzi, trebuie să ne punem la lucru, dacă sîntem sinceri, și ne voim binele. Mai bine și în ceasul al 11, decât nici odată, căci altcum sîntem perduți.

Se primim puțin înpregiurul nostru. Sîntem amenințați din toate părțile, aceasta nu o va nega nici un român. Și noi ce facem? Ce facem pentru asigurarea stărei noastre ca națiune, ce facem cu crescerea tinerimei?

În Nr. 70 al acestei foi, am dis că sîntem la încheierea anului scolar și că e datoria noastră se ne tragem sama cum stăm cu junimea noastră. Am mai dis că junimea noastră e foarte neglesă; nime în lume nu se interesează de soarta ei, nime nuși bate capul cum cresce ea, ce direcție națională urmează ea, ce este de încuragiat, ce de stăpînit din junime, cu un cuvînt din tinerii de astăzi pot forma străinii chinezi, iapanezi, zuluși, angliuși ce vor voi, inteligența se pare că nici habar n'are. Am dis că e timpul suprem ca la finea anului scolar să ne tragem sama cum stăm cu junimea studiosă.

Avem înaintea noastră programa gimnasiului de stat din Sibiu de pe anul scol. 1881/2 compusă de domnul Veress Ignác directorul gimnasiului. Din ea putem învăța multe căci ne spune ce s'a făcut în decursul unui an aici în Sibiu.

După această programă la gimnasiul de stat din Sibiu în decursul anului scol. 1881/2 au studiat 289 de elevi, toți fără naționalitate. De bună samă au fost importați spre acest scop toți din lună. Și aceasta o am și crede dacă n'ar sta în programă punctul 4 din poziția VIII „Datele statistice.”

Etatea lor variază între 10 și 20 de ani.

După locul nașterii 107 sînt din comitatul Sibiului, 41 din al Albei inf. 23 din al Făgărașului 17 din al

Huniadoarei, 15 din al Clujului, 13 al Solnoc-Dobociei, sub 10 din celelalte comitate.

Ne oprim deocamdată aici ca se ne luminăm. Dintre cei 289. de elevi fără naționalitate pre cei gr. or. și gr. cat. în suma rotundă de 120 i primim în sinul națiunei române. Ce vor face sașii cu cei de confesiunea aug nu scim. Am avea așa dară 120 de români la gimnasiul de stat de aici. Mi-am permis a face pe cei gr. or. și gr. cat. români, sedus fiind la aceasta și de locul nașterii acestor elevi fără naționalitate. Și pentru ce mă provoc numai la locul nașterii lor, mă voi esplica mai târziu.

Din datele statistice mă voi ocupa mai pe larg cu punctul 5: progresul elevilor.

Din notele distins. bine, îndestulitoriu și neîndestulitoriu voi face două grupe: din distins și bine voi forma grupa celor buni și din îndestulitoriu și neîndestulitoriu pe cea a celor debili. Cred că nu esagerez în formarea grupelor.

După acestea urmează raportul cu datele sale

	Buni	Debili
Limba maghiară . . .	89	166
Limba latină . . .	76	178
Limba greacă . . .	29	46
Limba germană . . .	86	46
Mathematica . . .	118	138
Istoria . . .	36	73
Geografia . . .	72	106
Istoria naturală . . .	60	74
Fisica . . .	34	25
Limba română . . .	40	67

Am reprodus cifrele fără nici un comentariu. Trec imediat la clasificarea elevilor după rëndul alfabetic. Și de oare-ce din elevii fără naționalitate pre cei gr. or. și gr. cat. i am luat de români, pre toți ceialalți i voi numi neromâni. După acestea urmează această tabelă compusă tot pe basa raportului din cestiune, și dacă

voi fi greșit mult m'ar deobliga cineva prin rectificarea din oficiu a cifrelor.

	Suma																													
	Rom.	nerom.	Rom.	nerom.	Rom.	nerom.	Rom.	nerom.	Rom.	nerom.	Rom.	nerom.	Rom.	nerom.	Rom.	nerom.	Rom.	nerom.	Rom.	nerom.	Rom.	nerom.	Rom.	nerom.	Rom.	nerom.	Rom.	nerom.	Rom.	nerom.
Murit																														
Fără examen																														
An părăsit institutul																														
Repetează clasa																														
Repetează esamenul																														
Promovați																														
Suma elevilor																														
Clasa																														

Compararea acestor două tabele e foarte instructivă, și nu avem destule cuvinte spre a o recomanda inteligenței noastre.

În înpregiurări normale ar fi dureros pentru noi această persecutare a elementului românesc la gimnasiul de stat din Sibiu. În decursul acestui an sau încuiat ușile gimnasiului pentru 62 de elevi români din 120. Preste jumătate. În înpregiurări normale ar fi dureros asta pentru noi,

FOIȚA.

Scriitorii dela „Junimea.” *)

(Caracteristică.)
(Încheiere.)

Între estremele, despre care vorbim, ține mijlocul Al. Naum și merge cu atâta siguranță și dibăcie pe această aurită cale, încât atingându-ne pe de o parte inima putem ușor cugeta asupra ideilor, ce le îmbracă în haina poeziei. Un alt poet talentat este dl Pompiliu, a cărui poezii sînt inspirate de genul poeziei populare și scrise într-o limbă frumoasă, potrivită cu acest caracter al lor.

Eată domnilor câțiva poeți detalement, cari dimpreună cu Alecsandri și cu puțini alții sînt astăzi reprezentanții Musei române. Poeziile lui Negruzzi

*) Operat, cetit în ședința festivă, ce „România Jună” din Viena a ținut în onoarea societății literare „Junimea” din Iași, în 17 Iunie a. c.

și Eminescu, traduse în nemțesce, au fost cât se poate de bine primite, ear Al. Naum a fost în acest an premiat de către literații latini din Montpellier.

Sfârșind aici scurta cercetare asupra poeziei voi trece la literatura beltristică în prosă.

Abia de un scurt șir de ani au început și la noi a să ivi scrieri din frumosul ram al novelisticii și din norocire novelistica română a început îndată la ivirea ei a merge pe calea adevărată; astfel a fost cu puțință ca în scurtă vreme „Junimea” să arete lumii culte novele de adevărată valoare. Slavici, Negruzzi și Gane, cei mai însemnați noveliști români au scos sugetele scrierilor lor din clasa neprefăcută a poporului și au împlinit astfel o însemnată cerință a novelei. Pe lîngă aceasta, novelele lor posed toate însușirile, ce le preține spiritul novelei tractând stările sufletesci și ideile unui popor întreg care stări vor fi aceleși cât va trăi poporul respectiv. Pentru aceea noveliștii nostri nu au altă intenție cu scrierile lor, decât a vorbi ini-

mii în limba ei comună omenirii. A urmări în novelă un scop deosebit de acesta este o abatere dela firea și caracterul poetic al acestui ram literar; și Turgenjev, care în toate operele sale țintesce la îndreptarea unei societăți, face abatere dela aceasta calitate novelistică; pentru aceea mulți nici nu voiesc să dea scrierilor lui Turgenjev caracterul de novele. Aceasta înpregiurare nu detrage însă nimic din meritul genialului rus, din pricină, că ele posed în mare măsură celelalte însușiri ale novelei și Turgenjev rămâne totuși unul dintre cei mai mari scriitori ai timpului de față; arătînd că de puțin se lasă frumosul țărmurit între marginile, ce i le pune spiritul omenesc. Poate că mai târziu, după ce novelistica română va fi câștigat o putere de viață mai mare, se va depărta și ea din când în când dela hotărâta terenului, pe care are să se misce.

Novelele dlui I. Slavici se ocupă fără deosebire cu viața poporului românesc și ne o înfățișează cu fidelitate vrednică de admirat. Caracterele, ce

joacă rol în novelele dsale, apar ca nesce persoane vii, în a căror vine curge sângele și a căror inimă pulsează; și tipurile, ce le-am vădut vreodată în poporul nostru le reafăm ca într'un vis limpede în novelele dlui Slavici. Caractere ca Nenea Miha din „Gura Satului”, care om cu stare și fruntaș în satul său ține la cinstea sa și a casei sale mai presus de toate, dar este invins în sfârșit de iubirea părintească; sau ca înțeleptul Popa Tandra, care face din prăpădenia de sat cum sînt Sărăcenii sat cinstit și cu dare de mână; caracter ca fătarnicul și stricatul, dar lașul Lică sămădăul și birtașul dela „Moaară cu noroc” Ghiță cel slab de fire ș. a. m. ar face cinsti ori cărui novelist european. Aceste caractere rămân consevente dela început până la sfârșitul întâmplării și toate faptele lor sînt o urmare naturală a însușirilor lor individuale, strămutate mai mult sau mai puțin în diferitele înpregiurări ale vieții. Nu rămâne o mișcare de însemnatate psihologică neobservată de spiritul ager al auto-

astăzi însă prin acest fapt ni s'au făcut servitii. Și ce fel de servitii?

Scim că gimnasiul de stat de aici este fabrică de maghiari. Unala mână. Scim că elevii eșiți din acest institut știu foarte puțin din viața noastră națională. Cei mai mulți nici n'au auzit de istoria neamului nostru. Ce ispravă se face în studii, ne arată tabela primă. Două și poate trei la mână. Căci șovinismului unguresc nu-i trebuie oameni luminați, ci „patrioți” moderni: Cam cu capul sec; numai unguresc se scie. E lucru constatat mai departe cât de greu pot ținea echilibrul studenții eșiți din gimnasiile unguresci, după ce ajung în occidentul luminat. Acesta e maghiarism în fond.

Și acum se revenim la maghiarismul în formă.

Pe fiecare om cu minte l'umflă risul când vede caricaturile, ce a făcut programa din numele românesci a le elevilor. Dovadă că noi trăim departe de Europa civilisată, și topografia pentru noi e numai satiră.

Să vedem câteva mustre de nume românesci după chipul și asemănarea programei:

Kloncza (Clonța), Fogarasi (Făgărășan), Racz (Raț), Harsanyi (Hârșian), Sztenesse (Stăneasă), Kerpenesi (Cârpenișan), Munty (Munțiu), Muntyán (Munteanu), Nyisztor (Nistor), Deán (Daian), Makavé (Macaveiu), și dacă e dorința cetitorilor, pe Nr. viitoriu reproducem întreaga programă.

Întrebăm serios pe scriitorul programei ce a cugetat când a compus programa? Se ține domnia Sa de om serios, sau voesc se apară înaintea publicului român, de cea ce se arată? Crede că e în drept a dispune asupra numelor de familie românesci după drag placul d-sale.

Și cum vine că numele de familie nemțesci sunt respectate cu sfințenie, așa: Wieder, Henzel; Stöhr, Riedl, Schissel, Fischer etc. fără a le scrie Szyszczel, Stör, Henczel etc. și numai ale noastre sunt supuse îndrăznelei Dsale? De unde atâta îndrăzneală ca să nu ție mai mult? Nu ajunge că mai în tot anul l'am reflectat la acest loc? Voesc se facem și mai mult? Dacă vrea să se recomande la locurile mai înalte, aleagă mijloace mai eficace.

Ca programa se fie în formă și mai cu forfoi se nu mai înducă în ea nume ca Vulcan, Florian, Moldovan, Dragoș Stan, Bogdan etc. ci se le schimbe toate cu nume neaș unguresci căci cele românesci și maghiarizate tot se vedesc.

Se tragem concluzii. Ni s'au înstreinat dela scoalele unguresci din Sibiu în decursul unui an mai mult

de jumătate din numărul elevilor, care se urcă la cifra de 120. Ne-am scăpat deci 62 de oameni, iam salvat și așa, și așa — după cum ție românul. Iam salvat dublu. Și acest serviciu ni l'a făcut gimnasiul de stat de aici. Ne-au maghiarizat cu volnicie numele elevilor după calapodul arătat mai sus. Ne-au deschis ochii, ca se vedem. Aducem tributul nostru de recunoștință și pentru acest serviciu. Căci în adevăr servicii sunt aceste. Ele ne fac meritata imputare: cum de voi românii nu ați înființat, și nici prin cap nu vă trece, se înființați aici în Sibiu scoale românesci.

Este enigmă în adevăr că nu s'a înființat în Sibiu scoale românesci. Este enigmă pentru că aici în Sibiu ar fi fost cu ce și prin ce. Avem în Sibiu multe de toate. Aici ne e metropolia, reședința metropolitului ortodox român, tot odată arhiepiscop al Transilvaniei, institutul pedagogic-teologic ortodox român, aici e reședința comitetului central al Asociației transilvane pentru literatura română și cultura poporului român. Avem tot aici Banca „Transilvania”. Institutul de credit și de economii „Albina” avem consilieri de toate branchele, oameni încărungiți pe catedră, avem oameni cari din trei în trei ani se bat cu pumnul în pept ca mentorii neamului nostru, și cu toate acestea scoală ca în palmă. E enigmă aceasta pe care puținii o vor pricepe.

Și doamne ce nu ar face aici un gimnasiu român! Vedem Brașovul, persiflatul de Brașov, ce scoale bune are, model de institute. Ce capital distribue el din aceste institute în tot anul și cu ce percente distribue el aceste capitale. Sibiuul cu institut, Brașovul cu institut. Al Sibiuului pentru nație, al Brașovului pentru nație. Ambele institute capitalizează. Efectele lor sunt cunoscute.

Veniet tempus. Veniva timpul. Și cele ascunse se vor vedea. Istoria și va da verdictul și asupra Sibiuului și inteligenței lui. Chiemarea diariului „Telegraful Român” ar fi de a indica mijloacele, prin care s'ar pute paraliza răul, și de a resfrânge batjocurile, cu cari se umilesc numele românilor. Se ne punem la lucru, se părăsim indiferentismul, ce ne sugrumă ca un *boa constructor*, să grigim de instruirea junimei noastre.

Revista politică.

Sibiu, în 25 Iunie.

Diarele oficiale de dincoace și de dincolo de Laita se silesc a mulcomi alarma provocată de faimele și articuli privitoare și privitori la reforma militară. „Ellenör” deslusește pe larg,

tot așa și „Fremden-Blatt” că reforma din cestiune nu e decât o suplinire la organizațiunea militară de până aci. „Ung. Post” asigură că reforma nu privește legislațiunea afară de buget, și așa ceea ce s'a ție despre rezervele suplinitoare, că adevăr vor fi chimate la serviciu pe trei ani consecutivi în timp de pace, se pare a fi neesact. În cazul când rezervele suplinitoare ar ave să fie supuse serviciului amintit în adevăr că s'ar modifica toată constituțiunea armatei și aceasta negreșit că fără de întervenirea parlamentelor nu se poate.

Diarele maghiare asigură din toate puterile, că în Ungaria spiritele nu sunt agitate contra Jidovilor, și că nu se simt mișcări antisemitice. Broșurile confiscate la Panciova, scirile ce se străcură din părțile dela Nyiregyháza și în fine cele din Papa dovedesc, că dacă organele nu vor fi destul de precaute, va ave și Ungaria necasul său cu Jidovii. În Bohemia, la Kuttentberg spune „N. L.” încă s'au simțit simptome antisemitice. Căpitanul cercului de acolo a proclamat un felu de stare de asedi și miliția e consignată.

Crisa egipteană a fost eri așa de acută încât era pe aci ca să vorbească *ultima ratio*, adevăr tunurile. Telegrama din London dela 6 Iulie n. spun că admiralul Seymour a trimis lui Arabi pașă un ultimatum foarte categoric, că dacă nu sistează lucrările de înarmare a forturilor alecsandrine, bombardează Alecsandria. Pregătirile Engliterei de resboiu sunt aproape terminate. În câteva zile 40,000 oameni sunt gata de plecat.

Din Paris se telegrafează că și guvernul francez ia lucrul de tot serios față cu Egiptul. În arsenalele marinei franceze este activitate nespuse de mare. Francia trimite pe douăzeci de corăbii 30,000 combatanți.

Sultanul din Constantinopol spun mai multe telegrame că pe cale telegrafică a pus ministrului Raghib pașă la inimă consecențele înarmărilor forturilor, și îl face pe ministru și pe Chediv responsabil de aceste consecențe. Se poate că și Poarta în momentele din urmă a ajuns la convingeri mai pacifice, căci se vorbește că va pune capăt rezistenței și va lua parte la conferență.

Unde e Europa?

Modul, în care de mai multe luni un cap de miliția egipteană și bate joc de interesele ordinei și civilizațiunei reprezentate de Europa, este o insultă foarte mare pentru partea de lume, în care locuim noi, și tot omul trebuie să întrebe: ce e, de concertul

puterilor celor mari din Europa care cu răbdare nespuse se uită la provocațiunile, cari un musulman fanatic de calitate a unui Arabi-pașă cutează a-i adresa. Unde e astăzi Europa, unde e Europa aceea, care odată cu mână puternică în Siria și în Crimeea precum și în umbra piramidelor a apucat barbaria asiatică de frâu și a procurat autoritate legilor culturai moderne. Unde e astăzi Europa aceea pentru a cărei succes un Napoleon, un Palmerson, un Metternich a vorbit și când a fost de lipsă, a luat și sabia în mână.

Armatele noastre de acum foarte tare se deosebesc de armatele de mai înainte. Organizarea puterii înarmate fără seamă s'a amplificat și s'a perfecționat. Poporul întreg poartă arme și Europa întreagă sub împregiurările de acum nu e alta decât o singură tabără mare. Bugetele de resboiu în toate statele Europei înghit sume enorme de bani. Poporul de abia poate duce poverile ce i se încearcă și totuși le duce cu răbdare și fără cârtire. Și modul de a purta resboiu și precisiunea armelor a luat o dezvoltare precum numai înaintea a câtorva decenii nime n'ar fi creșut-o posibilă. Puscile noastre mână așa de departe și așa de acurat, de puindule în comparație cu puscile de mai înainte, aceste ne par numai niscari jucării de copii. Materialul artileristic ne arată înaintări tehnice, de care mai înainte de abia își făcea cineva o idee. Asemenea a înaintat foarte mult în dezvoltarea forteiei marina mine și torpede ca și cu corăbii cuirasate, ce par că sunt nisce cetăți plutinde pe apă. Prin consecență, așa dara ar fi să credem, că Europa, care dispune astăzi preste atâtea mijloace de forță va fi având și autoritate mai mare și într'acea proporțiune cu autoritate și energie mai mare va folosi intereselor ordinei și civilizațiunei. Dară evenemintele mai din urmă ne arată într'un mod foarte trist și umilitor că nu e așa și că Europa are ostași mai mulți, arme mai bune și material mai mult de resboiu dară n'are destoinicia cuviincioasă de a întrebuința mijloacele aceste de forță spre păzirea intereselor culturai moderne. Ne lipsesc oamenii cari în numele intereselor Europei se cuteze a se pune în potrița barbariei orientului, și oamenii cei mari a statelor de astăzi n'ajung nici chiar mediocrităților epocii trecute nici până la glesne. Principelui Bismarck, șimețului cancelar al imperiului german i place când se numesce cancelar de fer, și poate că el însuși crede, că e cancelar de fer. Nu se poate tăgădui nici de cum că Germania acum are puterea și influența

rului și nu scapă din vederea sa nici un lucru cât de mic, ce contribuie la completarea și înfrumșetarea tabloului, la care lucrează. Astfel, dacă ne e permis a face o asemănare plastică, tablourile ce înfățișează scenele din aceste romane sunt formate din petricele de diferite colori, ce în forma mosaicului sunt grupate în cea mai artificioasă și naturală ordine pentru a forma un întreg, din care nu lipsește nimic și în care nu se află nimic de prisos. În sfârșit romanele dlui Slavici sunt scrise într'o limbă curată frumoasă și potrivită sujetului, cel tratează; și de multe ori întâmplările sunt descrise cu un umor original și dragălaș, acoperite cu bruma ușoară a bății de joc și a comicalului, după cum ție dl Eminescu. Ocupându-se dl Slavici cu viața poporului românesc și înfățișând-o dsa cu atâta fidelitate, romanele sale mai au și meritul de a da ocazie străinilor, cari nu prea cunosc încă bine neamul românesc, se pătrundă în adâncimea spiritului poporal și se cunoască bogata comoară, ce zace întrânsul.

Un al doilea novelist din „Junimea” este redactorul „Convorbirilor”, dl I. Negruzzi. În prosă puterea acestui scriitor stă în măestria descripției și înfățișării tipurilor, ce jeacă rol în scrierile dsale. Negruzzi nu voesc se pătrundă în sufletul persoanelor așa adânc cum o face Slavici și nu și încercă eroii operelor sale în vîrtegiul nestatornic al vieții, ci înfățișează pe indiviții respectivi în diferitele stări sufletesci mai remarcante așa cum ia creat mâna volnică și măestră a naturii. Am pute deci asemăna foarte potrivit pe dl Negruzzi în privința direcției cu pictorul Wereschagin, a cărui opere am avut fericirea ale vedea în eara acestui an și care de asemenea se mulțamește a se înfățișa lucrurile vrednice de admirat ale naturii. Este însă o greutate foarte mare în sevășirea acestor lucrări; de multe ori mai mare decât aceea, în care joacă rol fantasia proprie. Pentru că îndată ce descripția și înfățișarea nu e completă, desenul nu mai corespunde obiectului respectiv și cetitorul numai poate reafila în acele tablouri lucrurile,

ce lea vețut vre odată în natură. Cât de dibaciu și neajuns este dl Negruzzi în aceasta lucrare, o vedem din „Copiile de pe natură” ale sale, unde ne înfățișează tipuri nu numai din popor, ci și din societatea mai înaltă a Românilor.

Un alt membru al „Junimii” și însemnat novelist român este dl Nicu Gane. Acest autor asemenea scoate subiectele sale din viața națională atât din zilele noastre, cât și din vremile de demult frumoase și patriarcale ale neamului românesc. În toate scrierile dsale se dă pe față iubirea de patrie și naționalitate în cel mai înalt grad și de aici ne putem explica cum de credințele poporului nostru joacă rol atât de mare în romanele sale având de multe ori o putere deosebită, ce dă romanelor o înfățișare fantastică. Dl Gane nu își pune de scop a ne înfățișa întreaga viață sufletească a Românilor cu diferitele ei nuanțe fine, ci se mărginește a ne arăta una s'au alta însușire însemnată și mai generală. Ca despăgubire pentru aceasta dsa ne dă descripții de persoane, locuri și

vremuri de credințe și obiceiuri de o fidelitate admirabilă. Și toate aceste sunt scrise într'o limbă românească limpede și curată, dulce la grai și plăcută la auz; potrivitv sujetelor și spiritului național al romanelor, limbă ca aceea cum rar mai găsim în întreaga noastră literatură. În chipul acesta romanele dlui Gane nu pot ave pentru un străin acel farmec, ce l'au pentru un român, care simte cu densesele dimpreună; și dl Gane este și va rămâne în prima linie scriitor național.

După ce am făcut aceasta caracteristică a celor trei romaniști din „Junimea” nu cred de prisos a arăta câteva din păreriile străinilor asupra romanelor în cesti, traduse mai cu samă în nemțesc.

„Blätter für literarische Unterhaltung” Nr. 40 din 1880 ție într'altele despre „Rumänische Skizzen” în care se cuprind mai cu samă scrieri de ale lui Slavici, Negruzzi și Gane: „Cartea întreagă stă cu mult de asupra literaturii române obicnute și romanele țărănesci ale lui I. Negruzzi și

cea mai mare în Europa, și că conducerea Europei i s'ar încredința, când ar fi în stare de a o accepta, și când ar avea un om de stat, care n'ar fi numai un mare înaintător de tradițiunile familiei Hohenzollern, dară ar fi și harnic de a fi un procurator al intereselor culturii europene, plin de idei bune și de energie. În zilele lui Napoleon, Palmerston și Meternich mai era o Europă, care, când undeva în lume se vătămă interesele culturii europene numai decât își cu energie se opunea barbariei. Epoca lui Bismarck, care e epigonul acestor oameni se caracterizează într'un mod foarte trist cu aceea, că numai este o Europă, că interesele culturii europene, care sunt mediul legăturii comune a tuturor popoarelor din continentul nostru, numai au nici un procurator, nici un executor, și sunt espuse fără pază și fără cruțare tuturor atentatelor barbariei. Cu înfrustrare foarte mare ved popoarele starea aceasta, care înseamnă un pas înapoi și care mult timp nu se poate suferi. Conducerea în Europa se poate conveni numai acelor cari socotesc interesele culturii europene de steaua lor conducătoare.

Dacă popoarele jertfesc așa mult pentru sporirea mijloacelor de putere, au și dreptul de a cere, să se întrebuițe mijloacele aceste într'un mod potrivit spre păzirea intereselor Europei. Cultura europeană — față cu celelalte părți ale lumii — are a împlini o misiune mare. Misiunea aceasta o vedem astăzi în Egipt desprețuită, luată în bătaie de joc și călcată în picioare. E timpul să se ridice Europa la o acțiune hotărâtoare, și popoarele ei să numai fie silite a întreba cu rușine: *Unde e Europa?*

(„M. Post“)

Afacerea dela Tisza-Eszlar.

Investigațiunea se continuă. În Dada s'au arestat de nou mai mulți indivizi. Plutașii arestați nu fășionează nimica.

Varietăți.

* (Alteța Sa imperială.) Principele de coroană Rudolf, aflăm din „P. Ll.“ avea erii să se întoarcă din tabera de lângă Praga, la Praga, de unde în 13 Iulie n. va pleca în Transilvania. Aici va petrece la vânătoare opt zile. Nu se știe încă dacă vine sau nu vine și A. S. princesa de coroană.

* Ministrul de justiție reg. ung. a încredințat agende medicale la are-

stanții dela judecătoria singulară diu Năsăud medicului cercual Dr. Emil Filipou.

* Bar. Mayr trimisul austro-ung. la București a plecat cu concediu în Austro-Ungaria.

* (Principele Victor Napoleon.) Fiul „Principelui roșu“ petrece de prezent în Budapesta. Luni a sosit sub numele comte de Moncalli-ère însoțit de șeful curții sale D. P. Conte, cu vaporul în Budapesta și a debarcat la „Grand Hotel Hungaria.“ Tinerul principe, în care bonapartiștii privesc pe pretendentul cel mai îndreptățit la tronul împărătesc francez, studiază în Heidelberg, nu ascultă însă la universitate, ci profesorii îi dau lecțiuni în locuința lui. Principele trece de un tiner serios cu caracter rezolut. Și această călătorie a sa intenționează înmulțirea experiențelor sale. În Budapesta se știe că va petrece câte-va zile.

* (Mareșalul Mac-Mahon în Ungaria.) După spusa diferitelor ziare franceze dela 30 Iunie n., Mareșalul Mac-Mahon va pleca cât de curând spre Ungaria.

* (A treia universitate.) Cu privire la rezoluțiunea ministrului de instrucțiune referitoare la cesiunea universității a treia de care a fost vorba deja în ziare, scrie „Bud. Korr“ pe baza informațiilor date din parte competentă următoarele:

Ministrul de culte și instrucțiune având în vedere înființarea unei a treia universități a cercetat mai întâi cetatea Pojon încă din anul 1880, însoțit de oameni de specialitate și a raportat apoi Majestății sale. Mai târziu, când s'au răspândi vestea despre agitațiunea pentru ridicarea unei a treia universități în Szegedin apoi în Cașovia ministrul însoțit de oameni de specialitate a cercetat în anul 1881 Szegedinul, ear acum de curând Cașovia. În toate trei locurile s'au luat în considerare localitățile oferite și documentele respectivelor cetăți etc. Ministrul are de scop, să aștearnă cu privire la a treia universitate încă în decursul toamnei Majestății sale și dietei un proiect și pentru compunerea unui astfel de proiect a cerut atât dela Szegedin cât și dela Cașovia prezentarea datelor necesare

* (Consulul român din Budapesta) Alecsandru Farra, care a petrecut timp mai îndelungat în afaceri oficiale la Constantinopole se așteaptă în săptămâna aceasta să ocupe postul.

* (Strămutări de diplomați români.) Mavrogeni trimi-

sul României la Roma se strămută la Constantinopole. Teriachiu este denumit trimis la Roma și Manescu în locul lui Mitilleanu la Brusela.

* („Națiunea“) ziaru nou politic cu o înfățișare care face cea mai bună impresiune dintre toate ziarele române de peste Carpați, a pășit înaintea publicului, cu cel dintâiu număr al său Joi în 17 Iunie. Ziaru în format mare, are rubrici constante bine îngrijite. „Națiunea“ după cât se poate vede din programa sa scurtă este ziaru liberal și evită polemiile superăcioase, pentru că dăce că respectă convicțiunile celor de alte partide. Înainte de toate însă ziarul vrea să răspundă lumină. Ziarul costă 60 lei pe an, 30 lei pe jumătate de an și 15 pe cuartal.

N'am luat notiță îndată, pentru că vream să urmărim mai mulți numeri ca se nu judecăm după impresiunea cea dintâiu. Urmărirea aceasta, caută se o mărturisim, ne a fost în cele din urmă cu neputință. Causa nu o putem ști, dar este faptă că afară de doi numeri dintâiu, nouă ziarul ne vine neregulat sau mai bine zis regulat al doilea nr. Așa după nrul 2 am primit nrul 4 și apoi nr. 6.

* (Esercitiile artileriei în tragerea la semn) se încep în 1 August n. și vor urma până în 26 August n. dela 6 oare dimineața până la 12 oare la amiazi. În zilele acestea este interzis celor nechemați a călea pe teritoriul esericiilor 400 urme dinapoia tunurilor cu care se trage la semn, căci altcum se pot întâmpla nenorociri. Pasații pedestri, călări sau cu cărele între Poplaca și Sibiu sunt avertați a umbla sau pe lângă Dumbravă sau peste Cristian și cei dela Gura-riului pe lângă canalul vechiu. — Mai departe se atrage atențiunea acelor ce ar găsi proiectile se nu le arunce în colo și încoace sau să le sfredelească. Cu deosebire bombe (proiectilele găunoase) trebuie ridicate cu îngrijire totdeauna întoarse cu festila sau cu ochiul bombei în sus. O persoană se nu ridice mai mult de un proiectil de odată. Proiectilele găsite să se ducă sau la depositul filial de artilerie sau la oficiul staționat pe teritoriul esericiilor. Aducătorul de proiectile sau de bucăți de metal din proiectile primesce un onorariu corespunzător.

* (Invitare.) Adunarea generală anuală a despărțământului I, al Brașovului și Trei-scaunelor, conform concludusului adunării generale din anul trecut, se conchiamă prin aceasta pe 11/23 Iulie a. c. în orașul Brețcu din Trei-scaune (Háromszék) la care avem

onoare a invita pe toți membrii acestui despărțământ, și pe cei ce se interesează de cultura poporului român. Brașov în 20 Iunie st. v. 1882. În numele comitetului cercual

Ioan Petric m. p., Ios. Maxim m. p.,
director. secretariu.

* (Comuna greco-orientală din Budapesta) a oferit archimandritului actual din Cairo postul de archimandrit în Budapesta. Archimandritul a răspuns într'un mod dubios, în urma turburărilor din Egipt însă a declarat că el își va da dimisiunea în Cairo și va primi postul oferit din Budapesta. Archimandritul din cesiune este scriitor și vorbește toate limbile mai însemnate europene.

* Săcuimea din Treiscaune (Háromszék) este în agitațiune din cauză că un țeran din Maișa, în absența muierei și nororii sale a ars vestmintele și pânzeria acestora, eară după ce nenorocitele au sosit a casă au fost de turbat om măcelărite cu o secure bine ascuțită. Feara-om a fugit, nu se știe unde.

* (Atentat.) Ziarului „Függetlenség“ i se telegrafează din Czegled că asupra lui L. Szalay presid. partidei independenților s'au tras trei focuri și i s'a aplicat și o lovitură în cap (cu ce?). Glonțul a intrat în braț și fu îndată depărtat. Rana nu e periculoasă.

* (Lupi în puterea verii.) Ministrul de interne a conces mai multor comune din comitatul Ciucului, cari cerură pe cale telegrafică concesiune de a vâna lupi și urși. În luna asta s'au dat aproape o dusină întreagă de astfel de concesiuni.

* (Agitațiuni contra Jidovilor.) Dela Papa se telegrafează în 6 Iulie n. că acolo agitațiunile în contra Jidovilor au luat atitudine serioasă. În noaptea trecută, se știe în telegramă, agitatorii au spart ferestile la peste o sută de case jidovesci. Pentru susținerea ordinei s'a recurat miliție din Raab.

* (Cu privire la eventuala mișcare contra Jidovilor), care s'a simțit acum de curând în Tokaj și în împregiurimea acestuia, are „Hon“ dela o persoană, care ocupă o poziție socială estra-ordinară următoarele:

„Nesce învățacei de cismar au scris noaptea verșuri de batjocură pe păreți; Fiind eruiți se dăce că s'au căit amar de impertinența lor. Despre o altă „mișcare“ nici urma; Poporul e liniscit, și fiind ocupat cu secerișul nu are timp să gândească la astfel de lucruri.

* (Tipografia antisemitică.) „M. Hir“ scrie următoarele: „După cum ni s'a făcut cunoscut din Agria arhiepiscopul de acolo Dr. Iosif Samassa a aflat, că scrierile antisemitice ce sunt împrăștiute prin țeară, es în mare parte din tipografia liceală arhiepiscopiască de acolo. Escelența Sa a interzis directorului tipografiei de a mai tipări astfel de scrieri.

* (O serbare de reconciliare.) Sentimentele dușmane dintre Francesii și Italianii aflători în Tunisia precum se telegrafează de acolo, acum sunt delaturate. Într'a 2 a lunii acesteia a avut loc în Tunisia o serbare întru pomenirea lui Garibaldi. Autoritățile civile și militare ale Francesilor precum și mulți ofițeri din garnisoană au luat parte la serbarea aceasta. Musica Zuavilor s'a dat la dispozițiunea comitetului italian. Destournelles avea la stânga pe consuli Angliei și Germaniei, până când generalul Forgemol la dreapta lui avea pe consulul italian. S'au purtat mai multe toast potrivite ocaziunii chiar simpatice pentru Francia. Musica Zuavilor cântă imnul italian național, Italianii răspunseră cu Marseillesa. În același moment, resună,

Slavici se pot pune alături cu ale lui Auerbach.“

„Völkerkunde Osteuropas“ vol. II. pag. 187 dăce „Cele două povești sătene de Slavici („Crucea din sat“ și „Popa Tanda“) stau pe aceeași treaptă cu cele mai bune povești germane de felul lor. Istoria lui Gane (Șanta) este mișcătoare...“

„Ueber Land“ und Meer“, nr. 3 din 1879—80 dăce: „Înainte de toate ne prezentă dl Negruzzi și Slavici în schițele lor de caracter opere de o adevărată perfecțiune. Schița despre „Popa Gavril“, îndreptarea lui Popa Tanda, descrierea celor două bătrâne din „Cucoana Nastasica“, care încearcă înzădar a păzi o copilă tină și frumoasă, ajung în ceea ce privește finețea desemnului pe Turgenjev.“

În sfârșit voi tracta despre o însemnată parte a literaturii noastre populare, pentru care „Junimea“ și-a câștigat merite foarte mari. Este vorba despre basmele și poveștile poporului nostru.

În aceste povești se înfățișează întreaga viață sufletească, puterea și individualitatea poporului românesc

din vremile cele mai vechi și până în ziua de azi. Credințele, datinele, obiceiurile, tradițiunile sale scumpe, precum și ideile, ce-l predominau în diferite epoce sunt contopite aici în forme, ce numai fantasia poporului românesc poate să le creeze și a căror frumsețe stă mai presus de toate produsele de acest fel ale altor semintii.

Și cu drept cuvânt a dis-o domnul Maioreșcu, că fără să cunoască cineva poveștile populare nu poate să devină adevărat literat. Îmi place dar să mă închin înaintea dlui Creangă, înaintea părintelui poveștilor române, tot atât de mult cum mă închin înaintea iubitelor noastre Alecsandri pentru meritele, ce le are pe terenul poeziei populare. Dl Creangă este acela, care a adunat din gura poporului acest tezaur neprețuit de povești și le-a scris așa cum a scris numai dsa știe. De câte ori cetim sau auzim aceste povești în limba sa verde, dulce și limpede, totdeauna ne reamintim cu duioșie frumoasele seri de eamnă din copilărie, când ședând în jurul moșului Toma ascultam

cu încordată luare aminte vorbele sale trăgănate. Și de câte ori le cetim, ne pare că auzim acel glas trăgănat și rătăcim cu mintea prin lumea voioasă plină de feți-frumoși cu păr de aur, de ține frumoase ca soarele, de nime vedute, și nu șciu alții cum sunt, dar eu totdeauna me simt fericit în tovărășia geniului nevedut al neamului meu mult iubit!

Sunt prea înguste marginile acestei teme pentru ca să pot caracteriza poveștile d-lui Creangă, căci făcând aceasta, aș caracteriza toate poveștile noastre dimpreună cu spiritul lor, care este tot-odată spiritul scrierilor dlui Creangă. Frumose merite și-au câștigat în aceasta direcție și d-nii Slavici, Pompiliu și Gane.

Iată, domnilor, ce e societatea „Junimea“, în a cărei onoare suntem adunați astăzi aici și iată cum știu membrii ei purta condeil spre onoare lor și a neamului românesc! Cred a nu putea încheia mai potrivit aceasta scurtă caracteristică, decât urând viață îndelungată societății „Junimea“ și membrilor ei!

I. T. Mera.

ca un singur glas, strigările: „Se trăească Francia. Serbarea aceasta se socotesce ca reconciliațiune definitivă între Francesi și Italiani și pretutindenea se poate vedea mulțămire generală.

* (Rusia tot n-are așa exclusivistă în privința limbii.) O telegramă dela Petersburg dela 4 Iulie n. spune că țarul a sancționat introducerea limbii rusești ca limbă administrativă în afaceri de recrutățiune și în provinciile baltice. Excepțiune făcându-se cu ținuturile, unde introducerea măsurilor acestora este absolut cu neputință.

* (Justificarea lui Guiteau). „Ilustr. Wr. Extrabl” reproduce următoarea depeșă din Washington; 30 Iunie: Astăzi după amiaza la 12½ oare s-a executat Carol Guiteau ucigașul președintelui uniunii, James Garfield. Guiteau, pentru a cărui iertare s-a făcut în zilele din urmă din diferite părți încercări zadarnice, remase până în momentul din urmă foarte rezolvut. Cătră 12 oare prânzi încă odată bine și s-a pregătit pentru cel din urmă mers. Cu ceva înainte de 12½ fu scos din prinsoare și dus la eșafot. Ajuns aci ceti cu voce fermă și patetică o rugăciune de moarte făcută de el însuși. În aceasta descrie pe președintele Arthur de un laș și ingrat. Apoi cântă mai multe versuri proprii și după ce a terminat dete însuși semnul ca să lase secura în jos. Câteva secunde după aceea Guiteau care prin fapta sa ne-bună a puse în doliu mare o țeară întreagă, încetă din viață. Din autopsia medicală s-a vădit, că creierii lui Guiteau au fost desvoltați și în regulă.

* (Cea dintâiu moară de vapor în România), intitulăz „P. Ll.” de Mercuri una dintre notițele sale de sub rubrica „Sciri dela bursă și comerciale”. Apoi continuă: „O depeșă dela București anunță că în România are a se introduce acum și industria morilor de vapor cu acel scop pronunțat, de a emancipa și a face independentă industria producțiunii de cereale de industria morilor unguresci. Societatea constructorilor din București zidesce în București o moară mare de vapor și promite a vinde suta de chilogramme de făină cu 10 franci mai efin ca în Budapesta.

* (Starea semănăturilor.) *Gioagiu* (com. Hun.) 2 Iulie n. semănăturile de toamnă și de primăvară promit seceriș bun, grânele cu deosebire sunt frumoase; secerișul, dacă timpul va fi frumos se începe preste opt zile; cucuruzul se îndreaptă. Fânul și luțura nu sunt bune, mazărișchea s-a îndreptat; în vii acum sapă a doua oară. *Iara* (Turda) 2 Iulie n. Semănăturile de toamnă promit seceriș bun cele de primăvară de mijloc. Cucuruzul se sapă a doua oară. Fânatele au dat fân puțin. *Csik-Szereda* (Ciuc) 2 Iulie n. Grânele și secările sunt rari, au însă spice bogate; se așteaptă seceriș indetultoriu. Orzul și ovșul de mijloc; plantele cultivate cu sapa se desvoaltă frumos. *Tășnad* (Selagiu) 2 Iulie n. Grânele promit seceriș bun; primăverile sunt de mijloc; cucuruzul se desvoaltă încet; năpîi sunt frumoși; fânul cuantitativ puțin, cualitativ bun; strugurii au lăpădat floarea și sunt frumoși. *Caransebeș* 1 Iulie n. Grânele, fiind anotimpul favorabil, s-au recules vădend cu ochii așa încât se poate dice că sunt bune; secările de mijloc; orzul și ovșul, cu toate că pe alocurea au fost slabe, promit seceriș bun. Cucuruzul și cartofii (mere de pământ, pere de pământ, picoci, crumpene, grumperi etc.) promit cules bun. Fânatele sunt de mijloc. Poamele tom-

natece promit cules bun. *Turda* 1 Iulie n. Timpul din urmă favorabil a înaintat preste așteptare semănăturile din ținut așa încât cele de toamnă promit seceriș de mijloc cele de primăvară seceriș bun. Cucuruzul preste tot e slab și viile au rămas tare înăpoi. *Aiud* (com. Albei) 1 Iulie n. Semănăturile de toamnă preste tot frumoase și cu toate că pe alocurea este tăciune, promit seceriș bun. Săpatul al doilea al cucuruzului este în curs; viile promit cules bogat; fân puțin.

Bursa de Viena și Pesta

Din 6 Iulie n. 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6% . . .	120.20	119.80
Renta de aur ung. de 4% . . .	89.—	88.85
Renta ung. de hârtie . . .	87.30	87.35
Împrumutul drumurilor de fer ung. . .	134.75	134.50
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung. . .	91.80	91.—
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung. . .	110.50	110.—
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung. . .	95.80	95.50
Obligațiuni ung. de rescumpărarea pământului . . .	98.25	98.25
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire . . .	98.—	97.—
Obligațiuni urbariale temesiane . . .	97.50	97.25
Obligațiuni urb. temes. cu clausulă de sorțire . . .	97.75	97.—
Obligațiuni urbariale transilvane . . .	99.—	99.25
Obligațiuni urbariale croato-slavonice . . .	99.—	—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decime de vin . . .	97.25	97.50
Sorți unguresci cu premii . . .	118.50	117.50
Sorți de regularea Tisei . . .	100.50	109.75
Datorie de stat austriacă în hârtie . . .	77.20	77.—
Datorie de stat austr. în argint . . .	77.85	77.50
Renta de aur austriacă . . .	95.90	95.75
Sorți de stat dela 1860 . . .	131.—	130.—
Acțiuni de bancă austro-ung. . .	828.—	823.—
Acțiuni de bancă de credit ung. . .	308.50	318.—
Acțiuni de credit austr. . .	320.75	322.50
London (pe polița de trei luni) . . .	122.50	120.20
Serisuri fonciari ale institutului „Albina” . . .	—	99.50
Argint . . .	—	—
Galben . . .	5.67	5.65
Napoleon . . .	9.57	9.55
100 marce nemțesci . . .	58.85	58.70

Nr. 28.

[109] 2—3

CONCURS.

După ce și în urma ordinăciunei consistoriale din 19 Septemvre 1881 Nr. 2494 B. nu s'a putut face alegere de paroch la Doboli inferiori, așa se escrie din nou al 3-lea concurs pentru ocuparea vacantei parochii Doboli inferiori cu filia Ilyefalu de clasa III cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.”

Emolumentele sunt:

1. Dela 56 familii câte o clăie de grâu.
2. Dela 28 familii din materă, și 11 familii din filia, câte o ferdelă cucuruz sfărmit și una de oves.
3. Dela 28 familii mestecate din materă și dela 15 familii mestecate cu alte confesiuni din filia câte o jumătate ferdelă cucuruz sfărmit.
4. Stola îndatinată și anumit cea statorită în sinodul parochial ținut în 16/28 Iulie 1880.

Doritorii de a compete la aceasta parochie au ași adresa petițiunile lor instruite în sensul „Statutului Organic” și al regulamentului congresual din anul 1878 la subscrisul până la terminul sus amintit, dela cari se cere se cunoască și limba maghiară.

Brașov în 17 Iunie 1882.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Petric m. p.,

protopresbiter.

Nr. 113.

[107] 2—3

CONCURS.

Pentru comuna parochială gr. or. de clasa III. din Zlasti, în protopresbiteratul Hațegului, în urma rezoluțiunei Prea veneratului Consistoriu archidiececan din 6 Aprilie 1878, Nr. 840, — se deschide din nou concurs, până la 26 Iuliu a. c.

Emolumentele sunt:

- a) Cuartir natural;
- b) folosirea porțiunei canonice 6 jugere: pământ arătoriu, fânaș și via;
- c) Birul preofesc dela 90 fumuri câte 1 fl. v. a. în bani;

d) Tacsele stolari statorite în sinodul parochial ținut la 23, Aprilie a. c.

Toate aceste computeate la olaltă dau un venit preste 300 fl. v. a.

Doritorii de a compete la aceasta parochie, au a-și asterne suplicele lor la subscrisul, instruite în sensul prescrișelor din „Statutul Organic” și a regulamentului congresual din 1878 pentru parochii.

Hațeg 25 Maiu 1882.

În conțelegere cu comitetul parochial

Ioan Raț m. p.,

protopresbiter.

ad. Nr. 180. 1882

[111] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia gr. orientală Stenea de clasa III se escrie prin aceasta concurs cu terminul de 30 de zile dela publicarea primă în „Tel. Rom.”

Emolumentele sunt:

1. Dela fie care familie câte două zile de lucru;
2. Dela fiecare familie una ferdelă (mesură veche) cucuruz sfărmit.
3. Folosirea cimiteriului.
4. Venitele stolari.
5. Lemne de foc câte are lipsă din pădurea comunală.

Doritorii de a ocupa acest post au ași asterne petițiunile lor instruite în sensul prescrișelor Stat. Org. la oficiul protopresbiterat gr. or. al tracului Sibiiului.

Stenea în 17 Iunie 1882.

În conțelegere cu oficiul ppresbiterat.

Comitetul parochial.

Nr. 102.

[108] 3—3

CONCURS.

Pe basa înaltului rescript consistorial din 13 August 1881, Nr. 2406 B. se deschide concurs pentru întregirea postului de paroch gr. or. în comuna Chiscădaga tractul Gioagiului I, cu termin de 30 zile dela publicarea primă a acestui concurs în „Telegraful Român.”

Emolumente sunt:

Porțiune canonică 5 jugere fânaș și arătură. Dela 70 familii câte 30 litre cucuruz sfărmit și stola regulată, care toate la olaltă computeate în bani, dau un venit anual de 300 fl. val. austr.

Prelungă aceste emolumente creștinii se mai obligă a lucra parochiului lor tot lucrul de câmp ce se recere la porțiunea canonică.

Suplicele concursuale, instruite conform statutului organic și regulamentului pentru parochii, sunt a se adresa până la terminul susindicat oficiului protopresbiterat în Hondol.

Hondol, 17 Iunie 1882.

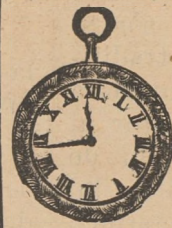
În conțelegere cu comitetul parochial.

Vasilii Pipoș m. p.,

protopr.

[112]

1—3

Numai odată

se ofere o ocaziune așa de favorabilă de a procura un orologiu escelent cu jumătate prețul.

Desfacere grandioasă.

Raporturile politice, care s'au ivit în întreg continentul Europei, n'au lăsat neatinsă și Elveția. Consecența a fost emigrarea lucrătorilor în masse, care a periclitat existența fabricilor. Și fabrica reprezentată de noi, care e cea dintâiu și cea mai însemnată fabrică de oroloage, a închis de o cam dată fabrica sa, încredințându-ne pe noi cu vândarea fabricatorilor sale. Aceste așa numite oroloage de buzunariu-Washington sunt cele mai bune de pe lume, sunt foarte elegant gravurate și înfrumșate și lucrate după sistemă americană.

Toate oroloagele sunt repassate (esaminate) pe secundă și garantăm pentru fie-care 5 ani

Ca dovadă a garanției sigure și a solidității celei mai severe, ne obligăm prin aceasta în public, că sîntem gata a reprimi și schimba fie-care orologiu, ce nu convine.

1000 remontoire de buzunariu fără cheie de întors la toartă, cu mantelă de cristal, regulate cu acurateță estra-ordinară pe secundă; afară de aceasta aurite prin electro-galvanism nou, dimpreună cu lanț și medalion etc., prețul de mai nainte fl. 25, acum numai fl. 10.20 de unul.

1000 ancore esemplare de lăcș din argint, pe 15 rubinuri cu cadranuri în email, arător de secunde, sticlă lată de cristal, mai nainte cu fl. 21, acum numai fl. 12.25 de unul, toate repassate pe secundă.

1000 oroloage-cilindru înfrumșate în capsulă de nickel argint, cu sticlă lată de cristal pe 8 rubinuri foarte fin repassate, dimpreună cu lanț medalion și cutie de catifea, mai nainte fl. 15; acum numai fl. 5.60 unul.

1000 oroloage ancore de argint veritabil de 13 loți, probat de oficiul monetar c. r. pe 18 rubinuri, afară de aceasta aurite prin electritate, foarte fin regulate. Orolagele au costat mai nainte fl. 27 acum numai fl. 14.40 unul.

1000 oroloage remontoire-Washington de buzunariu din argint greu și veritabil de 13 loți probat la oficiul c. r. de punciare, pe lângă garanție severă repassate pe secundă, cu mecanism de nickel așa încât oroloagele aceste n'au nici când lipsă de reparatură. Orolagele aceste au costat mai nainte fl. 40 și astăzi se capătă cu prețul fabulos de efin numai cu fl. 20. Afară de aceasta lângă fie-care orologiu se dă grătit un lanț, medalion și cutie de catifea

1000 oroloage pentru doamne de aur veritabil cu 10 rubinuri, mai nainte cu fl. 40, acum cu fl. 20.

1000 oroloage remontoire de aur veritabil pentru domni sau doamne, mai nainte cu fl. 100 acum fl. 40.

650 oroloage de părete cu încadratură de email cel mai fin și cu mecanism de sunat, mai nainte cu fl. 6 acum cu fl. 3.75 unul repassat.

650 oroloage desteptătoare cu aparat de larmă, foarte fin regulate, aplicabile și ca oroloage pe masa de scris, mai nainte fl. 12 acum numai fl. 4.30.

650 pendule cu lucru foarte fin de sculptură în căsăli înalte gotice de lemn, de întors în fie-care a opta zi, regulate fin pe secundă, foarte frumoase și imponente; de oare-ce un astfelu de orologiu și în 20 de ani mai are preț îndoit-se nu lipsească astfelu de orologiu din nici o familie, mai cu samă pentru că astfelu de piesă de cabinet este decor în fie-care locuință. Orolagele aceste costau mai nainte fl. 35, acum numai fabulosul preț escepțional de efin de fl. 15.75 unul.

Comandând cine-va oroloage pendule are se adauge și o arvună.

Adresa:

Desfacere de oroloage

a
Fabricii de oroloage Fromm.

Viena Rothenthurmstrasse Nr. 9, Parterre.

Prafurile musante lacsative din Elöpatak

conțin compozițiunile chimice solutive ale apelor minerale renumite din Elöpatak.

Un efect eminent au aceste prafuri la catar de stomach, spasmi de stomach, slăbiciune de mistuire, lipsa de apetit, arsură în gât, umflături de ficat și splină, îngroșarea ferei, petri în feare și gălbănare la respirarea grea și baterea de inimă, gazuri în testine, boala apei, hemoroide, la afecțiuni cataralice care rerunchilor, a beșice și canalului de urină, în contra formării de nésip, la catere cronice și umflături ale matricei, curgere, dispozițiune la versare de sânge, la ameteți, suirea sângelui cătră cap și cătră piept.

Aceste prafuri întrec în efect atât sarea scumpă de Karlsbad, cât și prafurile lui Seidlitz.

Prețul unei scātuice ce cuprinde 12 doze cu îndreptariul spre folosire cu tot 1 fl.

Depositul general: În Brașov la apotecariul Szava; în Sibiiu la F. A. Reissenberger, comerciant.

[88] 6—12